

20.08.2024

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2023/1050
Toplantı Tarihi/Sayısı : 18.7.2024/230
Karar Numarası : 2024/675
Başvuran : S. K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü
(Gaziantep ... Aile Hekimliği)
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın cinsiyeti nedeniyle işyerinde yıldırımaya maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Gaziantep ... Aile Hekimliğinde hemşire olarak çalıştığını,

b. Aile Hekimi H. B. ile 2017 yılından beri birlikte çalıştığını ve aralarında herhangi bir sorun bulunmadığını ancak hamile kaldıktan sonra hekimin kendisi ile uğraşmaya başladığını, iş akdini feshedip gitmesi için yıldırma ve yalnızlaştırma politikalarını uyguladığını, hakaret ve aşağılamalara maruz bıraktığını,

c. 2022 yılına ait yıllık izinlerini kullandırmadığını,

ç. Aile Hekimliğinde bulunan jeneratörden benzin sızmasından dolayı diğer hekim ve aile sağlığı çalışanlarını saha çalışmasına gönderdiğini ancak kendisini benzin kokusu içinde bırakarak saha çalışmasına göndermediğini,

d. Aşı sorumluluğunu farklı birimlere devretmiş olmalarına rağmen iş yükünü artırmak amacıyla sorumluluğun çalıştığı birime tekrar verildiğini,

e. Yapılan tüm usulsüzlükleri tutanak altına aldığını, Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne dilekçe vererek bildirdiğini ancak usulsüzlükleri yapanlar hakkında herhangi bir yaptırım uygulanmadığını,

f. Kendisi hakkında iki defa soruşturma başlatıldığını, ilk soruşturmanın göreve gelmeyen hekim ve hemşireleri Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne bildirdiği, ikinci soruşturmanın ise saha çalışmasının olduğu saat ve tarihte Aile Sağlığı Merkezine denetim için gelen personelin kendisini Merkezde bulamaması nedeniyle başlatıldığını,

g. Aile Hekimi H. B.'nin kendisine gerçeğe aykırı beyaz kod verdiğini,

ğ. Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne defalarca dilekçe vermesine rağmen Kurumun kendisine

ayrıntılı cevap vermediğini, yapılan baskı ve yıldırma politikalarına karşı hukuki süreçte kullanmak üzere talep ettiği belgelerin kendisine verilmediğini,

h. 26/4/2023 tarihinde mesai çıkışına yakın Aile Hekimi H. B. ile eşinin kendisini araçta beklediğini ve Merkezden ayrılana kadar bakışları ile taciz ettiklerini iddia etmiştir.

3. Başvuru kapsamında 16/6/2023 tarihli yazımız ile muhatap Kurumdan “1. Başvuran S. K. hakkında açılan tüm soruşturma dosyalarının birer sureti, 2. Başvuran S. K.’nin özlük dosyasının bir sureti, 3. Başvuranın dilekçesinde belirtmiş olduğu dönemlerde çalıştığı birim ve yaptığı görevlere ilişkin bilgi ve belgeler ile birlikte birimde çalışan tüm hemşirelerin 2022 yılına ait görev ve izin çizelgelerini gösterir kayıtların bir sureti, 4. Başvuranın başvuru dilekçesinde belirtmiş olduğu iddialar ile ilgili olarak ismi geçen Doktor H. B.’nin ayrıntılı görüşlerinin alınması ve tutanak altına alınan bu görüşün bir sureti, 5. 26/4/2023 tarihinde başvuranın çalıştığı aile hekimliğinin girişi ile varsa arabaların park edildiği alanı gösteren kamera görüntüleri” ile başvurana beyaz kod verilmesi ile ilgili açıklamaları kapsayacak şekilde tüm iddialara yönelik yazılı görüş ve başvuruya ilişkin her türlü bilgi, belge ve açıklamaların Kurumumuza sunulması istenmiştir. Muhatap Kurumun süresi içinde istenilen bilgi ve belgeleri Kurumumuza sunmaması üzerine 18/7/2023 tarihli yazımız ile 16/6/2023 tarihli yazımıza cevap verilmesi tekiden istenmiştir. Bu kapsamda muhatap Kurum tarafından sunulan 24/7/2023 tarihli yazıda görüş bildirilmemekle birlikte talep edilen diğer tüm bilgi ve belgeler Kurumumuza sunulmuştur.

4. Aile Hekimi H. B.’den alınan yazılı görüşte özetle:

a. Gaziantep ... Aile Sağlığı Merkezi ... No.lu birimde Aile Hekimi olarak görev yaptığını,

b. Yaklaşık beş yıldır birlikte çalıştığı Aile Sağlığı Çalışanı S. K.’nin 2022 yılının ilk yarısından itibaren hamile kaldığı için kendisine mobbing uygulandığı ve ikiz bebeklerinin zarar görmesi için uğraşıldığı iddiasıyla asılsız tutanaklar tutmaya, bu tutanakları ekleyerek Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne dilekçeler vermeye, diğer aile sağlığı çalışanlarının bulunduğu mesajlaşma grubunda kendisinin aleyhine olacak şekilde yazışmalar yapmaya başladığını,

c. Başvuranın Aile Sağlığı Merkezinde görev yapan personel hakkında mesai denetimi yaparak tutanak tuttuğunu, bu tutanakları resmi makamlara sunarak şikayette bulunduğunu,

ç. Başvuran tarafından Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne verilen asılsız tutanak ve şikayet dilekçeleri sebebiyle sık sık savunma yaptığını, mesajlaşma grubunda aleyhine yapılan yazışmalar nedeniyle de gıyabında yapılan olumsuz yorumlara maruz kaldığını,

d. Başvuranın ilk olarak 20/5/2022 ile 13/6/2022 tarihlerinde tutanak tutarak Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne şikayet dilekçeleri verdiğini, dilekçeler doğrultusunda İl Sağlık Müdürlüğü’nün 4/7/2022 tarihli yazısı ile kendisine çeşitli soruların sorulduğu bir listenin gönderildiğini, soru listesinden de anlaşılacağı üzere başvuranın görevi ve yetkisi olmadığı halde Aile Sağlığı Merkezi içerisinde iki ay boyunca kendi statüsündeki diğer personelin mesai denetimini yaptığını, hiçbir dayanağı bulunmayan iddialarını şikayet dilekçesi haline dönüştürerek resmi makamlara sunduğunu, Merkezde görev yapan diğer personelin bu asılsız iddialara karşı ifade vermelerine neden olduğunu,

e. Başvuranın Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne sunduğu 15/6/2022 tarihli dilekçesinde Aile Sağlığı Merkezinde çalışan bir başka aile sağlığı çalışanın özel bir hastanede çalışarak maddi menfaat

elde ettiğini iddia ettiğini, bu çalışanın izinsiz olarak Merkeze gelmediğini belirttiğini, ilgili aile sağlığı çalışmanı ile görüştüğünü ve çalışanın özel hastanede çalışmadığını belirten bir belgeyi İl Sağlık Müdürlüğüne teslim ettiğini öğrendiğini,

f. 24/6/2022 tarihinde jeneratörden gece boyunca sızan benzin kokusuna ilişkin olarak; ... İlçe Sağlık Müdürlüğüne haber verildikten sonra Merkezin boşaltıldığını, kendisi de dahil çalışanların Merkezin dışında bulunduğunu, bu sırada içeride havalandırma çalışmalarının yapıldığını, gelen hastaların da Merkeze alınmadığını, hastaları kendisinin Merkezin girişinde karşıladığını, başvuranın ise kendi tercihi ile Merkeze ayrılmadığını, daha sonra saat 12.00 gibi Merkeze ayrıldığını, saat 13.00 gibi havalandırma işlemi tamamlandıkça Merkeze poliklinik hizmeti vermeye başladıklarını,

g. Bir anne ve hekim olarak mobbing yapmak amacıyla ikiz gebeliği olan bir kadının çocuklarının zarar görmesi için kasten eylemlerde bulunduğunun iddia edilmesinin hayatın olağan akışına uygun olmadığını, hamile olan başvuranın benzin kokusu olan bir ortamda çalışmaya zorlamanın tıbben doğru olmadığını bilecek konumda olduğunu, başvurunu böyle bir ortamda çalışmaya zorlamanın hastalara da zarar vereceğini, ayrıca kendisi olmadan hastalara hizmet verilemeyeceğine göre kendi sağlığını da tehlikeye atacağını, bir hekimin mobbing yapmak amacıyla kendisinin, hamile hemşiresinin, kalp hastalarının, astım hastalarının, alerjik bünyeli kişilerin, aşı ve muayene için getirilecek bebeklerin ve diğer küçük çocukların sağlıklarını riske atmayı göze alamayacağını, kendisinin bu kadar tıbbi ve adli riski almak için hiçbir sebebinin bulunmadığını,

ğ. Başvuranın 24/6/2022 tarihinde konu ile ilgili Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne şikayet dilekçesi sunduğunu, şikayet nedeniyle kendisi ile birlikte iki hekim ve iki aile sağlığı çalışmanı hakkında soruşturma yapılması için incelemeci görevlendirildiğini, 26/7/2022 tarihinde ... İlçe Sağlık Müdürlüğü tarafından ifadeye davet konulu bir yazının kendisine tebliğ edildiğini,

h. 24/6/2022 tarihinde meydana gelen teknik sorun nedeniyle kendisinin üye olmadığı, başvuranın üye olduğu bir mesajlaşma grubuna ithamlarla dolu mesajlar yazdığını, bu mesajların başka Merkezlerde görev yapan diğer çalışanlar tarafından desteklendiğini, başvuran tarafından benzin kokusu nedeniyle bebeklerini kaybetmiş diye kendisini orada çalışmaya zorladığına ilişkin mesaj yazıldığını, hedef haline getirildiğini ve gidişatın tehlikeli bir hal aldığı endişesiyle aynı gün ... İlçe Sağlık Müdürlüğüne bir dilekçe sunduğunu, dilekçesinde Merkezdeki çalışma huzurunun bozulduğunu belirttiğini, Müdürlükçe inceleme yapılarak kalıcı bir çözüm bulunmasını talep ettiğini,

ı. ... İlçe Sağlık Müdürlüğüne sunduğu 26/8/2022 tarihli dilekçe ile; aynı zamanda kayıtlı hastası olan başvuranın henüz doğmamış bebeklerine ve dolayısıyla kendisine zarar vermek istediğini iddia etmesi nedeniyle güven ilişkisinin bozulduğunu ve bu nedenle hasta listesinden çıkarılmasını talep ettiğini, Müdürlüğün mevzuatta yeri olmadığı gerekçesiyle talebini reddettiğini, Merkeze kendisi dışında üç farklı Aile Hekimliğinin hizmet verdiğini ve başvuranın bunlardan herhangi birini tercih edebileceğini ancak kendi isteği ile böyle bir değişim yapmadığını ve bu durumun çelişkili olduğunu, bebeklerine ve kendisine zarar vermek istediğini iddia ettiği Aile Hekimliği Biriminden kendi isteği ile ayrılması gerektiğini,

i. Başvuran ile aralarında gergin bir ortamın oluşması, Merkez genelinde huzurun bozulmaya başlaması; herhangi bir davranışının mobbing olarak değerlendirilerek şikayet dilekçesine dönüştürülmesi

ve bu şikayetlerin ne zaman biteceğinin bilinmiyor olmasının kendisinde stres oluşturduğu, bu durumun verilen sağlık hizmetinin kalitesini etkileyebileceği gerekçesiyle başvuranın 2022 yılı sonunda bitecek olan sözleşmesinin yenilenmemesi talebiyle 14/10/2022 tarihinde ... İlçe Sağlık Müdürlüğüne dilekçe sunduğunu, Müdürlüğün mevzuatta yeri olmadığı gerekçesiyle talebini reddettiğini, bunun üzerine yürütmenin durdurulması ve sözleşmenin yenilenmemesi talebiyle bahse konu işlemin iptali için Gaziantep İdare Mahkemesinde dava açtığını ve davanın halen devam etmekte olduğunu,

j. 3/5/2023 tarihinde sabah saat 09.00 civarında aile sağlığı çalışanlarının bulunduğu aşı odasından tartışma sesleri gelince odaya gittiğini, odada başvuran dahil üç aile sağlığı çalışanı ile bir personelin bulunduğunu, başvuran ile bir diğer aile sağlığı çalışanının yüksek sesle tartıştığını gördüğünü, iki çalışanı da uyardığını ve gerginliğin azalması için odada ayakta olan çalışanların dışarı çıkmasını istediğini, ardından çıkıp odasına giderken başvuranın arkasından gelip kendisine bağırarak saygısız olduğunu söylediğini, herhangi bir cevap vermediğini ve odasına geçerek polisi aradığını, sonrasında olayla ilgili polise ifade verdiklerini,

k. Olayla ilgili İl Sağlık Müdürlüğünden gönderilen yazıda; 3/5/2023 tarihi saat 08.45-09.15 arası ile 25/4/2023 tarihi saat 16.30-17.00 arasını kapsayan kamera görüntülerinin talep edildiğini görünce 25/4/2023 tarihinin nedenini öğrenmek için ... İlçe Emniyet Müdürlüğü ... Polis Merkezi Amirliğine gittiğini, başvuranın verdiği ifadede; 25/4/2023 tarihinde eşinin kendisini işten almaya geldiği esnada başvurunu beklediklerini ve bakışlarıyla başvurunu taciz ettiklerini iddia ettiğini öğrendiğini, belirtilen saat ve tarihli kamera görüntülerinin hazırlanarak teslim edildiğini, görüntülerde de görüleceği üzere eşinin iş çıkışında kendisini işten almaya geldiğini, aracını Merkezin kapısından en az 10 metre uzakta park ettiğini, araçtan hiç inmediğini, eşi ile araçta sohbet ederken başvuranın Merkezin kapısında arabaya arkası dönük bir şekilde bir başkası ile sohbet ettiğini, daha sonra yürüyerek videodan çıktığını ve 12 saniye süren bu zaman diliminde herhangi bir bakışma, konuşma ve tacizin söz konusu olmadığını,

l. Başvuranın 2023 yılı Mayıs ayında verdiği bir dilekçe üzerine Araştırmacı S. K. imzalı ve 16/6/2023 tarihli bir ifadeye davet yazısının geldiğini, yazıda kendisi de dahil Merkezde görev yapan dört hekim ile üç aile sağlığı çalışanının ifade vermek üzere davet edildiğini, bu yazı kapsamında 22/6/2023 tarihinde başvuranın aynı iddialarına ilişkin ifade verdiğini, ek olarak başvuranın 2022 yılında kullanması gereken 26 günlük yıllık izin hakkını kullanamamasının nedeninin sorulduğunu, her türlü izin kullandırma yetkisine kendisinin değil İl Sağlık Müdürlüğünün haiz olduğunu belirttiğini, resmi makamlarca olağanüstü nedenlerden dolayı hiçbir sağlık personelinin izin kullanmayacağına karar verilmesi durumu hariç bir hekimin ya da aile sağlığı çalışanının iznini kullanmamasının tamamen kendi tasarrufunda olduğunu belirttiğini,

m. İfadede ayrıca başvuranın diğer aile sağlığı çalışanlarının odalarında bulunan klimaların düzgün çalıştığı ancak kendisinin odasında bulunan klimanın ortam iklimine uyum sağlayamadığı, bu konuda tedbir alınmasını istemesine rağmen tedbir alınmadığı ve ayrıca bilgisayarının veri girişi sırasında bazen donduğu, bu nedenle de yapılan iş ve işlemlerde gecikme olduğuna ilişkin iddiaların sorulduğunu, cevaben hekimin ve aile sağlığı çalışanının iki farklı bilgisayarda çalıştığını, aile sağlığı çalışanı tarafından kullanılan bilgisayarın ana bilgisayar olan hekimin bilgisayarına internet aracılığı ile bağlandığını, internette

yavaşlama olduğunda bu iki bilgisayar arasındaki bağlantının birkaç saniyelikliğine kopabileceğini, bu sorunun zaman zaman Merkezde yaşanabildiğini, teknik servisin çağrıldığını ve sorunun herkesin modeme aynı anda yüklenmesinden kaynaklandığını belirtildiğini, sorunun tamamen teknik olduğunu; klima ile ilgili olarak aile sağlığı çalışanlarının kendilerine ait odalarının bulunmadığını, dolayısıyla başvuran dışında diğer aile sağlığı çalışanlarının odalarında bulunan klimaların düzgün çalışması gibi bir durumun da söz konusu olmadığını belirttiğini, ek olarak Merkezin düzenli olarak İl Sağlık Müdürlüğü tarafından denetlendiğini ve iklimlendirme sorunu ile ilgili herhangi bir tutanak tutulmadığını,

n. Başvuranın hamileliği sonrası yıldırma ve yalnızlaştırma politikalarının gerçeği yansıtmadığını, başvuranın bütün dilekçelerinde aynı iddialara yer verildiğini, iddialarla ilgili Merkezde çalışanların ifadelerinin alındığını ancak yıldırma, yalnızlaştırma ve mobbingi ispat edecek herhangi bir sonuca ulaşamadığını,

o. Merkezde aşı sorumlusu olarak kimin görev yapacağını yılbaşında İlçe Sağlık Müdürlüğüne tablo haline sunulduğunu ve onaylatıldığını, Merkezde dört hekim görev yaptığı için yıl içerisinde üçer aylık dönemler halinde bir hekim ile yanında bir aile sağlığı çalışanının asıl ve bir hekim ile yanında bir aile sağlığı çalışanının yedek sorumlu olduğunu, İlçe Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Birimi tarafından onaylanan tablonun yıl içinde bir hekim tarafından geçerli ve kabul edilebilir bir neden belirtilmeden değiştirilemeyeceğini belirtmiştir.

5. Başvurandan alınan 29/8/2023 ve 11/9/2023 tarihli yazılı görüşlerde özetle:

a. Hamile kaldıktan sonra Aile Hekimi H. B.'nin iş yükünü artırdığını, izinlerine diğer aile sağlığı çalışanlarının imza atmaması yönünde teşvikte bulunduğunu, yerine imza atan çalışan bulunmadığı için ... İlçe Sağlık Müdürlüğü tarafından görevlendirme yapılması gerektiğini, bu durumda izne ayrıldığında maaşının %50'sinin kesileceğini ve H. B.'nin bu kesintiyi göze alamayacağını düşünerek sözleşmesini fesih eder düşüncesiyle hareket ettiğini,

b. 27/4/2022 tarihinde eşi ile birlikte ... İlçe Sağlık Müdürlüğüne gittiğini, mobbing ve mesaiye izinsiz gelinmemesi konusu ile ilgili Hekim K. Ç. ile görüşme gerçekleştirdiklerini, Hekim K. Ç.'nin mesai saatleri ile ilgili denetimin Gaziantep Valiliği ile Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığı tarafından talep edilmesi durumunda yapılacağını belirttiğini, hekim ve aile sağlığı çalışanlarının tanıdıkları vasıtasıyla denetlemeden önceden haber aldıklarını bildirdiğini, Hekim K. Ç.'nin ilgili denetleme yapan personeli uyaracağını ve ayrıca İlçe Sağlık Müdürü'nün izinde olduğunu ve izin dönüşü kendisi ile bu konuyu konuşacağını söylediğini,

c. Doktor K. Ç.'nin soruna çözüm bulamayacağı düşüncesiyle Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanı ile görüşmeye gittiklerini, hamile kaldığı için hekiminin kendisiyle çalışmak istemediğini belirttiğini, Başkan'ın konuyu İlçe Sağlık Müdürü ile görüşeceğini bildirdiğini,

ç. Sonrasında Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezinin (SABİM) ALO 184 numaralı hattını arayarak yapılan usulsüzlükleri bildirdiğini, görüştüğü Bakanlık görevlisinin bahsettiği usulsüzlüklerden Aile Sağlığı Merkezinde sorumlu hekimin bilgisinin olup olmadığını sorduğunu, sorumlu hekimin kim olduğunu bilmediğini belirtmesi üzerine konu ile ilgili sorumlu hekimin bir çözüm getirebileceğini ve idari işlem yapabileceğini, sorumlu hekimin konuya çözüm getirememesi durumunda tekrar kendileri ile iletişime

geçmesini söylediğini, daha sonra Merkezde bulunan hekimler konuya herhangi bir çözüm getirmediği için tekrar SABİM ile görüşme gerçekleştirdiğini ve Sağlık Bakanlığı tarafından soruşturma başlatıldığını,

d. 20/5/2022 tarihinde mesai saatleri esnasında Merkezde bulunmayan iki çalışanı Doktor K. Ç.'ye bildirmesine rağmen herhangi bir denetimin yapılmadığını, ... İlçe Sağlık Müdürlüğüne iki çalışanın izinlerine usulsüz imza atılıp atılmadığını sorduğunu, izin belgelerinin kişisel veri olduğu belirtilerek bilgi verilmediğini, 24/5/2022 tarihli dilekçesiyle Doktor K. Ç.'nin işlem yapmak istemediğini İlçe Sağlık Müdürlüğüne bildirdiğini,

e. 13/6/2022 tarihinde Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne sunduğu dilekçe ile; kendisine yapılan baskı ve mobbingin sorumlularının Aile Sağlığı Merkezinde çalışan H. A. ile Aile Hekimi H. B.'nin olduğunu, denetlemeden sorumlu Doktor K. Ç. tarafından da olayların üstünün kapatıldığını bildirdiğini, aynı dilekçede hekim ve aile sağlığı çalışanlarının hastaları mağdur ettiklerini belirttiğini,

f. 30/6/2022 tarihinde Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne dilekçe sunduğunu, Müdürlüğün 5/7/2022 tarihli ve ... sayılı Oluru ile inceleme başlatıldığını, inceleme için kimin görevlendirildiğinin tarafına bildirilmediğini, daha sonra Hekim K. Ç.'nin görevlendirildiğini öğrendiğini,

g. ... Polis Merkezi Amirliğinin 5/5/2023 tarihli Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne hitaben yazdığı resmi yazıya rağmen kamera görüntülerinin adli mercilere iletilmediğini, resmi evrakı doğrudan alan ve olayın tarafı olan H. B.'nin kamera kayıtlarının gönderilmesini engellediğini,

ğ. Aile Hekimi H. B.'ye hakaret etmemesine rağmen kendisine 20 ceza puanı verildiğini iddia etmiş ve başvuru dilekçesindeki iddialarını yinelemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kanun önünde eşitlik*" başlıklı 10'uncu maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir."

7. Anayasa'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesi birinci ve üçüncü fıkraları şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

(...)

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz."

8. Anayasa'nın "*Çalışma hakkı ve ödevi*" başlıklı 49'uncu maddesi şu şekildedir:

"Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir.

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/19 md.) Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır."

9. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre: "İşyerinde yıldırma: Bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, biktirmek amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemleri" ifade etmektedir.

10. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali halinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür."

11. 6701 sayılı Kanun'un "Ayrımcılık türleri" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Bu Kanun kapsamına giren ayrımcılık türleri şunlardır: a) Ayrı tutma b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama c) Çoklu ayrımcılık ç) Doğrudan ayrımcılık d) Dolaylı ayrımcılık e) İşyerinde yıldırma f) Makul düzenleme yapmama g) Taciz ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık."

12. 6701 sayılı Kanun'un "İstihdam ve serbest meslek" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci, ikinci ve altıncı fıkralarına göre:

"(1) İşveren veya işveren tarafından yetkilendirilmiş kişi; işverenin çalışanı veya bu amaçla başvuran kişi, uygulamalı iş deneyimi edinmek üzere bir işyerinde bulunan veya bu amaçla başvuran kişi ve herhangi bir sıfatla çalışmak ya da uygulamalı iş deneyimi edinmek üzere işyeri veya iş ile ilgili olarak bilgi edinmek isteyen kişi aleyhine, bilgilenme, başvuru, seçim kriterleri, işe alım şartları ile çalışma ve çalışmanın sona ermesi süreçleri dâhil olmak üzere, işle ilgili süreçlerin hiçbirinde ayrımcılık yapamaz.

(2) Birinci fıkra iş ilanı, işyeri, çalışma şartları, mesleki rehberlik, mesleki eğitim ve yeniden eğitimin tüm düzeylerine ve türlerine erişim, meslekte yükselme ve mesleki hiyerarşinin tüm düzeylerine erişim, hizmet içi eğitim, sosyal menfaatler ve benzeri hususları da kapsar.

(...)

(6) Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam bu madde hükümlerine tabidir."

13. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre; "Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

14. 6701 sayılı Kanun'un "İspat yükü" başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasına göre:

"(1) Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması halinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir."

15. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "İhlal kararı" başlıklı 69'uncu maddesinde; "İnceleme ve araştırma sonucunda başvurunun yerinde olduğu kanaatine varılması halinde ihlal kararı verilir." hükmü yer almaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

16. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası "Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir." hükmünü haizdir. Aynı maddenin ikinci fıkrasına göre: "İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep ederler. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi halinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hallerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir." Başvuranın dilekçesinden, başvuranın 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden cinsiyet temeli ile bağlantılı olarak işyerinde yıldırma maruz kaldığı iddiasında bulunduğu, bu iddia ile ilgili muhatap Kuruma 24/5/2022 tarihinden itibaren pek çok dilekçe sunduğu anlaşılmaktadır. Yapılan inceleme neticesinde başvurunun esastan incelenebilecek bir başvuru olduğu değerlendirilmiştir.

17. 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada herkesin eşit olduğu belirtilmiş, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaklanmıştır. Aynı Kanun'un 6'ncı maddesinde işveren veya işveren tarafından yetkilendirilmiş kişinin, işverenin çalışanı veya bu amaçla başvuran kişi, uygulamalı iş deneyimi edinmek üzere bir işyerinde bulunan veya bu amaçla başvuran kişi ve herhangi bir sıfatla çalışmak ya da uygulamalı iş deneyimi edinmek üzere işyeri veya iş ile ilgili olarak bilgi edinmek isteyen kişi aleyhine, bilgilenme, başvuru, seçim kriterleri, işe alım şartları ile çalışma ve çalışmanın sona ermesi süreçleri dâhil olmak üzere, işle ilgili süreçlerin hiçbirinde ayrımcılık yapılamayacağı düzenlenmiş, kamu kurum ve kuruluşlarında istihdamın da aynı hükümlere tabi olduğu belirtilmiştir. Somut olay kapsamında başvuran, çalışma sürecinde cinsiyeti nedeniyle işyerinde yıldırma maruz kaldığı iddiasında bulunmuştur.

18. Mobbing ve işyerinde psikolojik taciz olarak da adlandırılan işyerinde yıldırma, işyerlerinde bir veya birden fazla kişi tarafından diğer kişi ya da kişilere yönelik gerçekleştirilen, belirli bir süre sistematik devam eden, yıldırma, pasifize etme veya işten uzaklaştırmayı amaçlayan; mağdur ya da mağdurların kişilik değerlerine, mesleki durumlarına, sosyal ilişkilerine veya sağlıklarına zarar veren; kötü niyetli, kasıtlı, olumsuz tutum ve davranışlar bütünüdür [Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma

Genel Müdürlüğü, İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing), Bilgilendirme Rehberi, Ankara, Mayıs 2017, s. 9].

19. 6701 sayılı Kanun'a göre işyerinde yıldırma; Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıktırmak amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemleri ifade etmektedir. Aynı Kanun'a göre bir olayı işyerinde yıldırma olarak tanımlayabilmek için şu unsurların bulunması gerekmektedir: i. Eylemler iş ilişkisi içerisinde gerçekleşmeli ve Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak yapılmalıdır, ii. Söz konusu eylemler kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıktırmak amacı taşımalıdır, iii. Eylemler kasıtlı olarak yapılmalı ve birden fazla eylem bulunmalıdır [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), K. No: 2023/913, 28/11/2023, para. 25]. Başvuru kapsamında gerçekleştiği iddia edilen eylemlerin işyerinde yıldırma oluşturup oluşturmadığı değerlendirmesinin yanında ayrıca ispat yükünün de değerlendirilmesi gerekmektedir. 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinde; başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emareleri ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması halinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerektiği belirtilmiştir.

20. Başvuru kapsamında başvuran, Aile Hekimi H. B. ile 2017 yılından beri birlikte çalıştığını ve aralarında herhangi bir sorun bulunmadığını ancak hamile kaldıktan sonra hekimin kendisi ile uğraşmaya başladığını, iş akdini feshedip gitmesi için yıldırma ve yalnızlaştırma politikalarını uyguladığını, hakaret ve aşağılamalara maruz bıraktığını, 2022 yılına ait yıllık izinlerini kullandırmadığını, izinlerine diğer aile sağlığı çalışanlarının imza atmaması yönünde teşvikte bulunduğunu iddia etmiştir. Aile Hekimi H. B., başvuranın iddialarına ilişkin olarak; yaklaşık beş yıldır birlikte çalıştığı Aile Sağlığı Çalışanı S. K.'nin 2022 yılının ilk yarısından itibaren hamile kaldığı için kendisine mobbing uygulandığı ve ikiz bebeklerinin zarar görmesi için uğraşıldığı iddiasıyla asılsız tutanaklar tutmaya, bu tutanakları ekleyerek Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne dilekçeler vermeye, diğer hemşire ve aile sağlığı çalışanlarının bulunduğu mesajlaşma grubunda kendisinin aleyhine olacak şekilde yazışmalar yapmaya başladığını, başvuranın Aile Sağlığı Merkezinde görev yapan personel hakkında mesai denetimi yaparak tutanak tuttuğunu, bu tutanakları resmi makamlara sunarak şikâyette bulunduğunu, başvuranın 2023 yılı Mayıs ayında verdiği bir dilekçe üzerine Araştırmacı S. K. imzalı ve 16/6/2023 tarihli bir ifadeye davet yazısının geldiğini, yazıda kendisi de dâhil Merkezde görev yapan dört hekim ile üç aile sağlığı çalışanının ifade vermek üzere davet edildiğini, bu yazı kapsamında 22/6/2023 tarihinde başvuranın 2022 yılında kullanması gereken 26 günlük yıllık izin hakkını kullanamamasının nedeninin de sorulduğunu, her türlü izin kullandırma yetkisine kendisinin değil İl Sağlık Müdürlüğü'nün haiz olduğunu belirttiğini, resmi makamlarca olağanüstü nedenlerden dolayı hiçbir sağlık personelinin izin kullanmayacağına karar verilmesi durumu hariç bir hekimin ya da aile sağlığı çalışanının iznini kullanmamasının tamamen kendi tasarrufunda olduğunu belirttiğini ifade etmiştir.

21. Başvuru kapsamında incelenen belgelerden; başvuranın 15/1/2013 tarihinde Mardin ... Toplum Sağlığı Merkezinde sağlık memuru olarak göreve başladığı ve 23/12/2016 tarihinde halen çalışmakta olduğu Gaziantep ... No.lu Aile Hekimliği Biriminde çalışmaya başladığı anlaşılmıştır. Başvuran, 2017 yılından itibaren birlikte çalıştığı Aile Hekimi H. B. ile sorunlarının hamile kaldıktan sonra başladığını iddia etmiştir. İncelenen belgelerden başvuranın 16/8/2022 tarihinde

ikiz gebelik doğum iznine ayrıldığı ve doğumun 5/9/2022 tarihinde gerçekleştiği anlaşılmıştır. Bu kapsamda başvuranın hamileliği ve dolayısıyla cinsiyet temelinde işyerinde yıldırma iddiası 2022 yılının başından itibaren incelenmiştir.

22. Başvuranın 2022 yılına ait yıllık izinlerini kullanamadığı iddiasına ilişkin olarak yapılan incelemede; 3/1/2022 tarihinde bir gün, 6/1/2022 tarihinde bir gün, 18/1/2022-19/1/2022 tarihleri arasında iki gün, 31/1/2022-4/2/2022 tarihleri arasında beş gün ve 11/4/2022-15/4/2022 tarihleri arasında beş gün olmak üzere toplam 14 gün yıllık izin kullandığı anlaşılmıştır. 30/6/2021 tarihli ve 31527 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği’nin “İzinler” başlıklı 13’üncü maddesinin birinci fıkrasına göre;

“(1) Aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanlarının yıllık izinleri, bir mali yılda otuz gündür. Mali yıl başladıktan sonra sözleşme imzalayarak göreve başlayan aile hekimi ve aile sağlığı çalışanına, mali yıl sonuna kadar çalışacakları sürenin bir yıllık çalışma süresine oranının yıllık izin süresi ile çarpılması suretiyle bulunacak süre kadar yıllık izin verilir. Hesaplama kesirler tama iblağ edilir. Bir sözleşme döneminde birinci mali yılda kullanılmayan yıllık izinler ikinci mali yıla aktarılabilir, ancak bir sözleşme dönemi içerisinde kullanılmayan yıllık izinler sonraki sözleşme dönemine aktarılamaz. Ayrıca beş gün kongre ve seminer izni ile yıllık izin bitiminden sonra mazeretleri nedeniyle beş gün idari izin verilebilir. Evlenme, ölüm, doğum ve emzirme hallerinde, 657 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin (B) bendi kapsamındaki sözleşmeli personele ilişkin izin süreleri uygulanır. Süt izni kullanan aile hekimi ve aile sağlığı çalışanının yerine bu süre içerisinde görevlendirme yapılma zorunluluğu yoktur.”

23. Bu kapsamda başvuranın 2022 yılında toplam ne kadar yıllık izin hakkının bulunduğunu hesaplamak için aile sağlığı hizmet sözleşmesinin ne zaman imzalandığı ve bir sözleşme dönemi içerisinde hangi mali yılda olduğu incelenmiştir. Yapılan incelemede; başvuranın aile sağlığı çalışanı hizmet sözleşmesinin 1/1/2021-31/12/2022 tarihleri arasında geçerli olmak üzere 2/12/2020 tarihinde imzalandığı, başvuranın bu sözleşme dönemi içerisinde ikinci mali yılında olduğu ve birinci mali yıl olan 2021 yılında kullanmadığı yıllık izin süresinin ikinci mali yıl olan 2022 yılına aktarıldığı anlaşılmıştır. Başvuranın 2021 yılında; 3/5/2021-7/5/2021 tarihleri arası dört gün, 26/7/2021-29/7/2021 tarihleri arası dört gün, 16/8/2021-27/8/2021 tarihleri arası 12 gün, 27/9/2021-29/9/2021 tarihleri arası üç gün ve 4/10/2021-8/10/2021 tarihleri arası dört gün olmak üzere toplam 27 gün yıllık izin kullandığı ve üç günlük yıllık izin hakkının da 2022 yılına aktarılmasıyla birlikte 2022 yılında toplam 33 gün yıllık izin hakkının bulunduğu anlaşılmıştır.

24. Başvuranın 2022 yılının Nisan ayından itibaren yıllık izin kullanmamasının yıllık izinlerinin kullandırılmadığı yönünde şüphe oluşturduğu düşünülmekle birlikte; Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği’nin “İzinler” başlıklı 13’üncü maddesinin dördüncü fıkrasında aile sağlığı çalışanına izin verilmesi veya görevlendirilmesi öncesi aile hekiminin bilgilendirileceği ancak onayının alınmayacağı düzenlemesi nedeniyle başvuranın yıllık iznini kullanmamayı tercih ettiği sonucuna varılmaktadır. İncelenen aile sağlığı çalışanı izin formlarında da başvuranın, yerine bakacak personelin ve ... İlçe Sağlık Müdürü’nün imzalarının bulunduğu, Aile Hekimi H. B.’nin ise her izin formunda imzasının olmadığı, bazı formlara ise “Uygundur” yazarak imza attığı tespit edilmiştir. Başvuran, izin formlarına

diğer aile sağlığı çalışanlarının imza atmaması yönünde Aile Hekimi H. B.’nin teşvikte bulunduğunu iddia etmesine rağmen bu iddiasına ilişkin herhangi bir olguyu ortaya koyamamıştır. Başvurana ait izin formları incelendiğinde de bir form hariç tüm formlarda yerine bakacak personel olarak Aile Sağlığı alışanı H. A.’nin imzasının bulunduğu, bir adet izin formunda ise Aile Sağlığı alışanı N. D.’nin imzasının bulunduğu anlaşılmıştır.

25. Bu kapsamda başvuran, yıllık izinlerinin Hekim H. B. tarafından kullandırılmadığını iddia etmiş olsa da; Aile Hekimliği Sözleşme ve deme Yönetmeliği’nin “*İzinler*” başlıklı 13’üncü maddesinin dördüncü fıkrası ile başvuranın konu ile ilgili ikna edici herhangi bir bilgi ve belgeyi Kurumumuza sunmadığı anlaşıldığından bu iddianın şüpheyeye düştüğü değerlendirilmiştir.

26. Başvuranın hamile kaldıktan sonra hekimin kendisi ile uğraşmaya başladığı iddiasına ilişkin olarak; S. B. K. tarafından hazırlanan 20/5/2022 tarihli Tutanakta; “*Gaziantep ... eski adı (... Nolu Aile Sağlığı Merkezi) olan ... Aile Sağlığı Merkezinde Enjeksiyon hemşiresi olarak alıştum. ... nolu birimden Dr. E. D.’nin gitmesiyle ... nolu birime Dr. H. B. gelmiştir. Geldiği tarihten itibaren ... nolu birimin hemşiresi S. K.’ye gebe kalmaması konusunda baskı uyguladığına şahidim. Aile Sağlığı Merkezinde bütün hemşirelerin içinde Hemşire S. K.’yi küçük düşürücü, alay ve kinaye dolu sözleriyle eğer gebe kalırsan Toplum Sağlığı Merkezine geçersin, ben gebe hemşire istemiyorum gebe kalmayacaksın yönünde baskı yapıyordu. Herkesin üzerinde baskı kurduğu için kimse ona sesini çıkaramıyordu. ... nolu birim Hemşiresi S. K.’nin Dr. H. B. tarafından gebe kalmaması yönünde yapılan bütün baskılara şahitlik ederim.*” şeklinde ifadelerin yer aldığı, başvuranın Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne yazdığı 24/5/2022 ve 13/6/2022 tarihli dilekçelerin eklerinde yer alan tutanaklar içerisinde S. B. K. tarafından hazırlanan imzalı belgenin de yer aldığı ve bu nedenle başvuranın iddialarının incelenmesi için Uzman İncelemeci H. İ. ile Hekim K. .’nin görevlendirildiği anlaşılmıştır. Uzman İncelemeci H. İ. tarafından 28/7/2022 ile 14/9/2022 tarihlerinde olmak üzere iki adet İnceleme Raporu’nun hazırlandığı; 28/7/2022 tarihli İnceleme Raporu’na göre Aile Sağlığı alışanı S. K.’nin çalıştığı Aile Sağlığı Merkezinde alışan başta Aile Hekimi H. B. olmak üzere diğer çalışanların kendisine mobbing yaptıklarına ilişkin dilekçelerinin incelemenin nedenini oluşturduğu, bu kapsamda Hekim H. B., Hekim M. ., Hekim A. K., Hekim K. . ile Aile Sağlığı alışanları E. P., H. A. ile N. D. hakkında inceleme yapıldığı, incelemenin 2021 ile 2022 yıllarını kapsadığı, başta S. K. olmak üzere Merkezde alışanların ifadelerinin alındığı, daha önce aynı Merkezde alışan S. B. K.’nin ise defalarca telefonla aranıp ifadeye davet edildiği ancak kendisinin hamileliği nedeniyle ifade vermeye gelmediği, imzasının olduğu Tutanakta yer alan ifadelerini tekrarladığını telefonda belirttiği, Raporda konunun tahlili kısmında “*5 yıldan beridir Dr. H. Hanım ile çalıştığını ve başından beri bu doktorun kendisine aynı uyarıyı yaptığını fakat her ne hikmetse S. Hanım’ın bu iddia ve şikyeti, bir anda daha birçok şikâyet ve iddia ile beraber gündeme getirip resmiyete intikal ettirdiği müşahede edilmiştir. S. K.’nin şikâyet ve iddialarını daha önceki tarihlerde ASM’de alışan S. B. K. dışında doğrulayacak ve bu konuda beyan veren hiçbir ASM alışanı olmamıştır. Tam aksine tüm alışanlar S. Hanım’ın iddialarının aksine beyanat ve ifadelerini vermişlerdir. (...)* ASM’de çalışan gerek diğer hekimlerin ve diğer çalışanların ifade ve tuttukları

tutanaklardan yola çıkarak zaman içinde S. K. 'nin kendi kabuğuna çekildiğini, duygusallaştığını ve etrafındaki herkesle ilişki ve irtibatını kestiği, bu şekilde yalnızlaştığı ve bir süre sonra da bu şikayet ve iddialarını dile getirerek şikayet olarak ilgili yerlere ulaştırdığını beyan ettikleri ancak bu sorunun çözümü noktasında hiyerarşik olarak kimsenin inisiyatif kullanmadığı ve dolayısıyla sorunun bu aşamaya geldiği müşahede edilmiştir. Tüm çalışanların S. Hanım'ın kendilerini takip ve gözlemlesinden rahatsız olduklarını ve sürekli kendilerini denetleniyormuş hissi verdiğini ve bundan son derece rahatsız olduklarını tuttukları tutanaklarla dile getirmişlerdir. Müştekinin şikâyet ve iddiaları kapsamında ... İlçe Sağlık Müdürlüğünden istenen bilgi, belge, evrak ve materyallerin incelenmesi ve tetkiki sonrasında S. Hanım'ın, dışlanıp yalnızlaştıktan sonra duygusal davranıp yerli yersiz bir şekilde kendi yetki ve sınırlarını da aşarak bir denetleme ve takip yapıyormuş gibi bir sürecin içine girmiş ve bu şekilde her şeyi şikâyet konusu yaparak sürecin bu aşamaya gelmesine sebep olduğu anlaşılmıştır.” ifadelerine yer verildiği ve sonuç olarak olayın tarafları arasında bir karmaşa oluşması gerekçesiyle konunun nihai çözüm ve netice alabilmesi için bilgi, beceri ve tecrübe açısından Sağlık Bakanlığı müfettişlerince soruşturma yapılması gerektiği kanaatine ulaşıldığının belirtildiği anlaşılmıştır.

27. İnceleme Raporunun ekinde yer alan Aile Sağlığı Çalışanı H. A.'nın 5/7/2022 tarihli ifadesinde, 2018 yılından beri Merkezde Hekim A. K.'nin yanında çalıştığını, Hekim H. B.'nin S. K.'ye baskı yaptığını ve mobbing uyguladığına şahit olmadığını, mesaiye en çok riayet etmeyen ve Merkezdeki çalışanlara mobbing uygulayan kişinin S. K. olduğunu belirttiği; Aile Sağlığı Çalışanı N. D.'nin 19/7/2022 tarihli ifadesinde 2018 yılından beri Merkezde Hekim Z. Ş. ile çalıştığını, Hekim H. B.'nin S. K.'ye baskı yaptığını ve mobbing uyguladığına şahit olmadığını belirttiği; Aile Sağlığı Çalışanı E. P.'nin 6/7/2022 tarihli ifadesinde 2018 yılından beri Merkezde Hekim M. Ç.'nin yanında çalıştığını, Hekim H. B.'nin S. K.'ye baskı yaptığını ve mobbing uyguladığına şahit olmadığını belirttiği; Aile Hekimi A. K.'nin 19/7/2022 tarihli ifadesinde 2018 yılından beri Merkez'de çalıştığını, Hekim H. B.'nin S. K.'ye baskı yaptığını ve mobbing uyguladığına şahit olmadığını, S. K.'nin iki hafta üst üste herhangi bir görev ve sorumluluğu olmamasına rağmen açıkça çalışanları denetlediğini ve rahatsız ettiğini, bu nedenle kendisi hakkında tutanak tuttuklarını belirttiği; Aile Hekimi Z. Ş.'nin 21/7/2022 tarihli ifadesinde 2019 yılından beri Merkezde çalıştığını, Hekim H. B.'nin S. K.'ye baskı yaptığını ve mobbing uyguladığına şahit olmadığını belirttiği; Aile Hekimi K. Ç.'nin 25/7/2022 tarihli ifadesinde 2019 yılından beri ... İlçe Sağlık Müdürlüğünde çalıştığını, ... Aile Sağlığı Merkezinin de diğer merkezler gibi 2022 yılı içerisinde belirli aralıklarla denetlendiğini belirttiği anlaşılmıştır.

28. Dosya kapsamında başvuranın 25/4/2022 tarihinden 24/6/2022 tarihine kadar üzerinde tarih yazan toplam 21 adet tutanak tuttuğu, bu tutanaklara ek olarak tarihsiz üç adet tutanak tuttuğu ve bu tutanakları ... İlçe Sağlık Müdürlüğüne ilettiği; tutanakların genel olarak ... Aile Sağlığı Merkezinde çalışan aile hekimleri ile aile sağlığı çalışanlarının mesai denetimi şeklinde olduğu, bunun dışında çalışanların kendisini dışladıklarını belirttiği; başvuranın haklarında tutanak tuttuğu H. A., E. P., N. D., A. K. ve M. Ç.'nin başvuran hakkında 27/4/2022 tarihinden 27/5/2022 tarihine kadar birlikte

imzalayarak toplam dört adet tutanak tuttukları; tutanaklarda S. K.'nin mesai denetiminin yapıldığı ve başvuranın kendilerine rahatsızlık verdiğini belirttikleri anlaşılmıştır. Tutulan tutanakların ... İlçe Sağlık Müdürlüğüne gönderilmesi üzerine Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü'nün 25/5/2022 tarih ve ... sayılı Oluru ile inceleme ve gerek görülmesi halinde disiplin soruşturması yapmak üzere Doktor S. S.'nin görevlendirildiği anlaşılmıştır. Bu kapsamda hazırlanan 25/7/2022 tarihli Disiplin Soruşturma Raporu'nda; 29/4/2022 tarihinde ... Aile Sağlığı Merkezine denetim için gidildiği, Aile Sağlığı Çalışanları E. P. ile S. K.'nin yerinde bulunmadığının tespit edildiği; haklarında disiplin soruşturmasının başlatıldığı; başvuran S. K.'nin savunmasında saha çalışmasında olduğu için Merkezde olmadığı, E. P.'nin ise birlikte çalıştığı hekimden bir saatlik izin alarak kızını hastaneye götürdüğü şeklinde ifade verdikleri, E. P.'nin barkod girişlerinin incelendiği ve kızını hastaneye götürdüğünün tespit edildiği, sonuç olarak her iki çalışan hakkında da disiplin işlemi uygulanmamasına karar verildiği anlaşılmıştır.

29. Uzman İncelemeci H. İ. tarafından hazırlanan 14/9/2022 tarihli İnceleme Raporu'nda ise; inceleme konusunun ... Aile Sağlığı Merkezinde görev yapan personelin birbirleri hakkında verdikleri dilekçe ve eklerindeki tutanaklarda belirtilen mobbing, göreve gelmeme, göreve geç gelme, görevi ihmal ve ayrımcılık olduğu; bu kapsamda Hekim H. B., Hekim M. Ç., Hekim A. K., Hekim K. Ç. ile Aile Sağlığı Çalışanları E. P., H. A., N. D. ile S. K. hakkında inceleme yapıldığı; hakkında inceleme yapılan kişilerin ifadelerinin alındığı; konunun tahlili kısmında 28/7/2022 tarihli İnceleme Raporu ile aynı ifadelerin yer aldığı; netice olarak incelenen çalışanlar hakkında Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği ile Aile Hekimliği Uygulamasında Uygulanacak İhtar Puanı Cetveli'ndeki ceza maddelerine karşılık gelebilecek herhangi bir iddia olmadığı için işlem yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varıldığı ve öneri olarak Hekim H. B. ile Aile Sağlığı Çalışanı S. K.'nin kendi istekleri ile yerlerinin değiştirilmesinin sorunun çözümüne katkı sağlayacağını belirtildiği anlaşılmıştır.

30. Başvuranın 23/9/2022 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İletişim Merkezi ALO 170 numaralı hattı aradığı ve hamileliği nedeniyle mobbinge uğradığı iddiasıyla şikâyette bulunduğu; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü'nün 28/9/2022 tarihli ve ... sayılı yazısı ile başvurunun Sağlık Bakanlığına gönderildiği, incelenmesinin istendiği ve bu kapsamda Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü'nün görevlendirmesi ile Hekim K. Ç. tarafından hazırlanan 16/9/2022 tarihli İnceleme Raporu'nun Sağlık Bakanlığına iletildiği anlaşılmıştır. Hekim K. Ç. tarafından hazırlanan 16/9/2022 tarihli İnceleme Raporu'nda; Hekim H. B., Hekim A. K., Aile Sağlığı Çalışanları H. A. ile E. P. ve ... İlçe Sağlık Müdürü E. Ö. hakkında inceleme yapıldığı; inceleme yapılan kişilerin ifadelerinin alındığı; S. K.'nin H. A. hakkında özel bir hastanede de çalıştığı iddiaları üzerine Özel ... Hastanesi Başhekimliğinden H. A.'nın hastane bünyesinde çalışmadığına ilişkin yazı alındığı anlaşılmıştır. İnceleme kapsamında 24/6/2022 tarihinde gerçekleşen ve başvuranın Hekim H. B.'nin jeneratörden benzin sızmasından dolayı diğer hekim ve hemşireleri saha çalışmasına gönderdiği ancak kendisini benzin kokusu içinde bırakarak saha çalışmasına göndermediği iddiasına ilişkin Hekim A. K.'nin; *“Dr. H. Hanım ve ben, sabah ASM açıldığında karşılaşılan durum nedeniyle neler yapabileceğimize dair konuşmaya başladık. Bu sırada tam sırasını hatırlayamadığım çeşitli işlemler yaptık. Jeneratör servisini aradık, Müdürlüğe bilgi verdik, gelmeye başlayan*

hastalara bilgi verdik. Telefon görüşmelerinin çoğunu Dr. H. Hanım yaptı. Müdürlükle birkaç defa görüştü. Onlar da aradılar. (...) ASM içindeki yoğun havalandırmaya rağmen benzin kokusunun henüz yeterince azalmadığı anlaşılınca, herhangi bir tıbbi risk de almamak adına poliklinik hizmetlerine öğlen saatlerinde başlamaya karar vermemiz saat 10 civarındadır. Bu saatte, İlçe Sağlık Müdürlüğü ile de görüşerek isteyen personelin öğlene kadar ayrılabilmesine dair karar aldık. Zaten ASÇ S. K. de kendisine saat 10 sularında çıkabileceğinin söylendiğini teyit etmektedir. ASM dâhilinde sabah saatlerinde karşılaşılan bu olağanüstü durum, günlerden de Cuma olması, araya hafta sonunun girecek olması, poliklinik hizmetlerinin yapılamaması durumunda hastaların memnuniyetsizliğine neden olacaktı. Bu yüzden poliklinik hizmeti verebilmenin yollarını arıyorduk. Dr. H. Hanım'ın saha çalışmasını polikliniğe çevirmesinin nedeni de budur. Benzin kokusu olan bir ortamda sadece ASÇ S. K.'nin çalışmasına karar verilmesi söz konusu olamaz. ASÇ S. K.'nin çalışması demek Dr. H. Hanım'ın da çalışması demektir. Onların çalışması demek bizlerin de çalışması demektir. ASM'de çalışmak demek ise hastaların kabul edilmesi demektir. Öyle bir ortama sırf ASÇ S. K. ve bebekleri zarar görsün diye bu kadar personel ile hastanın kabul edilmesi akla ve mantığa aykırıdır.” şeklinde ifade verdiği anlaşılmıştır.

31. İnceleme kapsamında Aile Sağlığı Çalışanları H. A. ile E. P.'nin Hekim A. K. ile aynı doğrultuda ifade verdikleri, ... İlçe Sağlık Müdürü E. Ö.'nün ise 24/6/2022 tarihli olay ile ilgili; “... sabah saat 09.00 civarı ... ASM'den Dr. H. B. tarafından arandım. 'ASM içerisinde jeneratörden yakıt sızdığını, mevcut koku ve yerlerdeki mazot dolayısıyla hizmet veremediklerini' söyledi, öğleye kadar hizmeti durdurabileceklerini, bu süre içerisinde hızlıca temizlik işlemlerini bitirmelerini, öğleden sonra tüm polikliniklerin hizmet vermesini ayrıca acil durumlar için bir doktor ve hemşirenin ASM önünde bulunmasını söyledim. Sonrasında saat 10.15 civarı aynı ASM'den Hemşire S. K. tarafından arandım. ASM'deki durumdan bahsederek gebe olduğunu, gebeliğine rağmen Dr. H. B.'nin kendisini mazot kokusu içinde tutmak istediğini söyledi. ASM'deki yakıt sızıntısından haberdar olduğumu, H. Hanım'a acil durumlar için sadece ASM önünde bir doktor ve hemşirenin kalmasını istediğimi ilettim. Bunun üzerine S. Hanım; 'Bana ilk başta gitme dedi, aradan biraz zaman geçince git dedi, ilk başta niye gitme demişti, ben yine de size durumu bildirmek istiyorum' dedi. Birlikte çalıştığı doktorun da kendisine eve gidebileceğini söylediğini, bu haliyle şikâyetçi olunacak veya müdahil olmam gereken bir sorun olmadığını, öncelikli olanın sağlığı olduğunu, bilgim ve iznim dâhilinde eve gidebileceğini söyledim. Yarım saat kadar sonra Dr. H. Hanım arayarak Hemşire S. Hanım'a eve gidebileceğini söylemesine rağmen ASM'de mazot kokusunda oturduğunu iletti. Bunun üzerine 11.00 civarı Hemşire S. Hanım'ı arayarak durumu sordum. Hala ASM'de oturduğunu, bebekleri için endişelendiğini söyledi. İzin verdiğim halde neden ASM içerisinde oturduğunu sordum. ASM'den çıkarsam denetim gelir onun için gitmiyorum dedi. Kendisine benim izin verdiğimi hatırlattım, bebeklerinin sağlığının önemli olduğunu, ASM'de mazot kokusunda oturmamasını söyledim, bebeklerinin sağlığı ile ilgili endişesi varsa öğleden sonra yapılacak poliklinik hizmetine de katılmamasını söyledim.”

şeklinde ve başvuranın şikâyet etse bile denetime gidilmediği iddiasına ilişkin olarak; “... İlçe Sağlık Müdürlüğü olarak yıllık rutin denetimlerimiz ve ihbarlarda gidilen rutin dışı denetim sayımız çok yüksektir. Nitekim oransal olarak da yaptığımız denetim sayısının yüksekliği bellidir. (...) Bu konu ile ilgili daha önce S. Hanım ve eşi de benimle konuşmaya geldiler. Durumu kendilerine izah ettim. Her ihbar sonrası ekiplerin 3-5 dakika içerisinde ASM’ye gelmediklerini söylediler. İlçe Sağlık Müdürlüğü’nün bu kadar rutin işlemler ve rutin dışı ihbarlara bakarken her gelen mesai ihbarında denetim ekibimizin 3-5 dakika gibi bir süre içerisinde ASM’de olmasının çok zor olduğunu kendilerine de ilettim. Eğer o an boşta ekip varsa zaten denetimlerin hızlıca yapıldığını, bu konuda herhangi bir şüphe duymamalarını, mevzuat çerçevesinde her başvurunun değerlendirileceğini, kesinlikle birilerinin kayırılması gibi bir durum olmadığını kendilerine de söyledim. Hatta yine S. Hanım tarafından bir SABİM şikâyetinde, şikâyet tarafımızca görüldükten sonra yaklaşık 15 dakika kadar bir süre içerisinde denetim yapmış olduğumuzu belgeleriyle de ilettim. Tüm bunlara rağmen S. Hanım’ın mesnetsiz iddialarla Whatsapp gruplarında Kurumumuzu lekeleyici paylaşımlarda bulunmuş olduğunu teessürle öğrenmiş bulunmaktayım.” şeklinde ifade verdiği anlaşılmıştır. Sonuç olarak Hekim K. Ç. tarafından yapılan inceleme neticesinde; hakkında inceleme yapılan kişilerin herhangi bir suç unsuru oluşturan eylemine rastlanılmadığı ve adı geçen kişiler hakkında disiplin soruşturması yapılmasına, adli, idari ve mali ceza verilmesine gerek olmadığı yönünde kanaat belirtildiği anlaşılmıştır.

32. Bu kapsamda başvuranın hamile kaldıktan sonra Hekim H. B.’nin kendisine mobbing uygulamaya başladığı iddiasının; Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü tarafından hazırlattırılan iki farklı Raporda yer alan ifadeler ile desteklenmediği; başvuranın iddialarını destekleyen S. B. K.’nin de tekrar ifadesinin alınmadığı ve başvuranın iddialarını ispat edebilecek nitelikte kuvvetli emare ile karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyamadığı değerlendirilmiştir. Başvuranın, 24/6/2022 tarihinde jeneratörden benzin sızmasından dolayı Hekim H. B. tarafından diğer hekim ve aile sağlığı çalışanlarının Merkezden gönderildiği ancak kendisinin sırf bebekleri zarar görsün diye gönderilmediği iddiasına ilişkin olarak; İlçe Sağlık Müdürü E. Ö. ile Hekim A. K.’nin ifadelerinin birbiriyle uyumlu olduğu ve H. B.’nin başvurana da diğer aile sağlığı çalışanları gibi Merkezden ayrılmasını söylediği, başvuranın kendi tercihi ile Merkezden ayrılmadığı anlaşıldığından başvuranın bu iddiasının gerçeği yansıtmadığı sonucuna varılmaktadır.

33. Başvuranın Aile Hekimi H. B.’nin kendisine gerçeğe aykırı beyaz kod verdiği iddiasına ilişkin olarak Hekim H. B., 3/5/2023 tarihinde sabah saat 09.00 civarında aile sağlığı çalışanlarının bulunduğu aşı odasından tartışma sesleri gelince odaya gittiğini, odada başvuran dâhil üç aile sağlığı çalışanı ile bir personelin bulunduğunu, başvuran ile bir diğer aile sağlığı çalışanının yüksek sesle tartıştığını gördüğünü, iki çalışanı da uyardığını ve gerginliğin azalması için odada ayakta olan çalışanların dışarı çıkmasını istediğini, ardından çıkıp odasına giderken başvuranın arkasından gelip kendisine bağırarak saygısız olduğunu söylediğini, herhangi bir cevap vermediğini ve odasına geçerek polisi aradığını, sonrasında olayla ilgili polise ifade verdiklerini belirtmiştir. Olay ile ilgili ... İlçe Emniyet Müdürlüğü ... Polis Merkezi Amirliği tarafından hazırlanan 29/5/2023 tarihli Tatkat Evrakı incelendiğinde; Aile Sağlığı Çalışanları E. P. ile N. D.’nin bilgi sahibi olarak

dinlendikleri, olay günü saat 09.00 sıralarında başvuran S. K. ile E. P.'nin tartışmaya başladığı, sesleri yükselince Aile Hekimi H. B.'nin buldukları odaya gelerek sessiz olmaları konusunda uyarıda bulunduğu, S. K. hariç odada bulunanları dışarı çıkardığı, S. K.'nin bağırma seslerinin geldiği ancak hakaret ettiğini duymadıkları şeklinde ifade verdikleri, S. K.'nin ise verdiği ifadede H. B.'nin "*Eşim buraya gelecek, o seni çıkarmasını bilir.*" şeklinde kendisini tehdit ettiğini belirttiği ve ifadeler doğrultusunda Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından S. K. hakkında hakaret ile H. B. hakkında basit tehdit suçundan soruşturma başlatıldığı anlaşılmıştır. Yapılan soruşturma sonucunda; S. K.'nin söylemiş olduğu "*Saygısızın*" kelimesinin hakaret suçunu oluşturmadığı ve H. B.'nin "*Eşim buraya gelecek, o seni çıkarmasını bilir.*" şeklindeki sözel eylemiyle ilgili müşteki şüpheli S. K.'nin soyut iddiası dışında üzerine atılı suçu işlediğine dair herhangi bir delil bulunmadığı anlaşıldığından kamu adına kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar verildiği öğrenilmiştir.

34. 3/5/2023 tarihinde gerçekleşen olay üzerine Hekim H. B.'nin beyaz kod vermesi üzerine Gaziantep Çevre Sağlığı Birimi Uzmanı Doktor B. A. ile Beyaz Kod Memurunun ... Aile Sağlığı Merkezine giderek Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü Hukuk ve Muhakemat Birimine sunulmak üzere tutanak tuttukları anlaşılmıştır. Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü Hukuk ve Muhakemat Biriminin beyaz koda ilişkin olayın sağlık çalışanları arasında meydana gelmesi ve sağlık hizmeti sunumu ile ilgili olmaması nedeni ile 2016/3 sayılı Sağlık Bakanlığı Hukuk Müşavirliği Hukuki Yardım ve Beyaz Kod Uygulaması konulu Genelge'nin 3'üncü maddesinin (ac) fıkrası gereğince kapsam dışına alındığı ve H. B.'ye hukuki yardım sağlanmadığı öğrenilmiştir. Kurumumuzca yapılan incelemede bu olay nedeniyle başvuran hakkında herhangi bir soruşturmanın başlatılmadığı ve ceza puanının verilmediği anlaşıldığından; başvuranın H. B.'ye hakaret etmemesine rağmen kendisine 20 ceza puanı verildiği iddiasının gerçeği yansıtmadığı sonucuna varılmıştır.

35. Tüm bu tespitler ışığında; başvuranın hamile kaldıktan sonra Aile Hekimi H. B.'nin kendisine mobbing uygulamaya başladığına ilişkin iddiasının Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü tarafından hazırlattırılan iki farklı Raporda yer alan ifadeler ile desteklenmediği, başvuranın iddialarını destekleyen S. B. K.'nin de tekrar ifadesinin alınmadığı, başvuranın iddialarını ispat edebilecek nitelikte kuvvetli emare ile karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyamadığı; başvuranın 24/6/2022 tarihinde jeneratörden benzin sızmasından dolayı Hekim H. B. tarafından diğer hekim ve aile sağlığı çalışanlarının Merkezden gönderildiği ancak kendisinin sırf bebekleri zarar görsün diye gönderilmediği iddiasına ilişkin olarak İlçe Sağlık Müdürü E. Ö. ile Hekim A. K.'nin ifadelerinin birbiriyle uyumlu olduğu ve H. B.'nin başvurana da diğer aile sağlığı çalışanları gibi Merkezden ayrılmasını söylediği, başvuranın kendi tercihi ile Merkezden ayrılmadığı anlaşıldığından başvuranın bu iddiasının gerçeği yansıtmadığı; başvuranın yıllık izinlerinin Hekim H. B. tarafından kullanılmadığı iddiasının Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği'nin "*İzinler*" başlıklı 13'üncü maddesinin dördüncü fıkrası ile başvuranın konu ile ilgili ikna edici herhangi bir bilgi ve belgeyi Kurumumuza sunmaması nedeniyle şüpheye düştüğü; başvuranın H. B.'ye hakaret etmemesine rağmen kendisine 20 ceza puanı verildiği iddiasının gerçeği yansıtmadığı; başvuranın yapılan tüm usulsüzlükleri tutanak altına aldığı, Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğüne dilekçe vererek bildirdiği ancak usulsüzlükleri yapanlar hakkında herhangi bir yaptırım uygulanmadığına ilişkin

iddiasının da Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü tarafından iki farklı inceleme görevlendirilerek rapor hazırlatıldığı ve ... İlçe Sağlık Müdürlüğü'nün ise sunulan tutanaklar nedeniyle mesai denetimi yaptığı anlaşıldığından gerçeği yansıtmadığı kanaatine varılmıştır.

36. Belirtilen sebeplerle dosya kapsamında yer alan tüm hususlar birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emare ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyamadığı anlaşıldığından 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 69'uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında başvuru konusu olayda cinsiyet temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞI İHLALİ YAPILMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

18/7/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

e-imzalıdır

Av. Aليşan TİRYAKİ
II. Başkan

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi